

Segona memòria d'anàlisi de l'impacte normatiu sobre l'elaboració del Projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears

IDENTIFICACIÓ DE LA NORMA

Norma en projecte: Projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears

Fase del projecte: projecte de data 21 de desembre de 2020, en fase de segona audiència i informació pública

Objecte de la Memòria: es desenvolupa de conformitat amb l'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, i l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

ÍNDEX DE LA MEMÒRIA

1. Oportunitat de la proposta normativa
 - 1.1. Justificació de la necessitat de regulació
 - 1.2. Justificació del rang normatiu
2. Adequació de la regulació als objectius i les finalitats de la norma.
 - 3.1. Marc normatiu en què s'insereix
 - 3.2. Relació de disposicions afectades i taula de vigències sobre la mateixa matèria
3. Marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació amb l'ordenament estatal i europeu, i relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga.
4. Adequació a l'ordre de distribució de competències.
5. Anàlisi dels impactes:
 - 5.1. Impacte econòmic sobre sectors i col·lectius.
 - 5.2. Impacte pressupostari: cost i finançament.
 - 5.3. Anàlisi de l'estudi de càrregues administratives que comporta.
 - 5.4. Informe sobre l'impacte de gènere.
 - 5.5. Avaluació d'impacte de la norma en la família, la infància i l'adolescència, i sobre orientació sexual i identitat de gènere.
6. Aportacions i reflex en el text de la proposta: anàlisi i valoració resumida de les al·legacions i els informes emesos i el seu reflex en el text.
7. Referència al procediment d'elaboració normativa.
8. Avaluació del compliment dels principis de bona regulació.

1. Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de regulació i del rang normatiu

1.1. Justificació de la necessitat de regulació

La Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, dona un nou sentit al terme *accessibilitat*, el dota d'una accepció universal i supera, per tant, el concepte tradicional que relacionava l'accessibilitat amb barreres arquitectòniques.

Aquesta norma legislativa té una vocació inequívoca d'universalitat, que es manifesta en la introducció en l'articulat del concepte de *cadena d'accessibilitat*. I, en conseqüència, garantir el compliment de la cadena d'accessibilitat ha de ser el referent que inspire la posterior regulació reglamentària.

Per això, la norma de desplegament de la Llei 8/2017 ha d'adoptar la perspectiva innovadora de l'accessibilitat universal, que implica garantir els drets de les persones amb discapacitats o limitacions cognitives, assegurar la igualtat d'oportunitats de totes les persones i propiciar-ne l'autonomia plena, com també evitar qualsevol discriminació. Per aconseguir aquests objectius és necessari aprovar un instrument jurídic que inclogui mesures útils, efectives i d'aplicació directa.

D'altra banda, aquesta norma reglamentària ha de fer possible la participació de les diferents administracions i dels representants de la societat civil, mitjançant la creació de diferents òrgans intraadministratius i interadministratius, que han de tenir l'objectiu fonamental de fer efectiva l'aplicació del marc normatiu en matèria d'accessibilitat universal. S'ha de crear l'Oficina Autònoma d'Accessibilitat Universal de les Illes Balears, com un òrgan de caràcter permanent i especialitzat encarregat de promoure la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de la ciutadania en matèria d'accessibilitat universal, i també s'han de crear oficines de promoció de l'accessibilitat universal com a òrgans públics de caràcter tècnic i administratiu dedicats al seguiment, l'assessorament i l'avaluació de les actuacions de les administracions públiques en matèria d'accessibilitat universal.

D'altra banda, aquesta norma reglamentària s'ha d'emmarcar dins l'Agenda Balear 2030, estratègia de governança del Govern de les Illes Balears per impulsar el desenvolupament sostenible en la línia dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. L'Agenda Balear 2030 es fonamenta en tres espais de diàleg com a puntals fonamentals: sostenibilitat social; sostenibilitat energètica i ambiental, i sostenibilitat econòmica. Aquest Decret ha d'estar directament alineat amb l'ODS 10, «Reducció de les desigualtats», i amb l'ODS 11, «Ciutats i comunitats sostenibles».

1.2. Justificació del rang normatiu

La Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, en la disposició final primera, «Desplegament reglamentari», estableix que «El Govern de les Illes Balears pot dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per desplegar i aplicar aquesta Llei, dins l'àmbit de les seves competències».

Correspon, en conseqüència, fer aquest desplegament reglamentari amb una disposició amb rang de Decret.

2. Adequació de la regulació als objectius i les finalitats de la norma

El Preàmbul del Projecte de decret recull els antecedents jurídics de la regulació de l'accessibilitat universal, inicialment vinculada a l'eliminació de les barreres arquitectòniques. En aquesta exposició es recorda el camí recorregut per aquesta normativa —que s'inicia, a les Illes Balears, amb la Llei 3/1993, de 4 de maig, per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de barreres arquitectòniques—; com també l'evolució de la regulació reglamentària —Decret 96/1994, de 27 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques, substituït pel Decret 20/2003, de 28 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de supressió de les barreres arquitectòniques, i, finalment, el Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques— fins arribar a la Llei 8/2017, que és una fita que cal destacar en la trajectòria legislativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Al que ha estat exposat s'uneix que l'Estat ha regulat en els darrers vint anys la normativa bàsica de condicions mínimes en relació amb l'accessibilitat, entre la qual cal destacar el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social, que estableix les condicions bàsiques i mínimes de l'accessibilitat i no-discriminació per a tot l'Estat, i tot el conjunt de disposicions reglamentàries especialment rellevants respecte dels espais públics urbanitzats i les edificacions.

Aquests antecedents normatius són transcendents a l'efecte d'establir els objectius i la finalitat del Projecte de decret, i de concloure que no estableix pròpiament noves obligacions pel que fa a l'accessibilitat (que s'han establert en relació amb l'eliminació de les barreres arquitectòniques des de l'any 1993, i des de la perspectiva preponderant d'accessibilitat universal amb la Llei 8/2017), sinó que té l'objectiu de complementar la llei vigent i de donar impuls a l'efectivitat en la seva aplicació.

La pluralitat de normes d'àmbit estatal i autonòmic ha provocat que en part dels suggeriments en fase de la primera audiència del Projecte de decret, que s'esmenta en l'apartat 6 (sobretot els ajuntaments; els col·legis professionals i les associacions

de persones amb discapacitat), es proposa que es determini quin és l'objecte del decret, és a dir, quina és la matèria i quins aspectes en matèria d'accessibilitat vol regular, tenint en compte que en aquesta matèria existeix normativa estatal que té caràcter bàsic; i com s'ha d'«harmonitzar» aquesta normativa estatal amb les disposicions del decret.

Per tal de determinar el marge que té l'Administració autonòmica per tal de desenvolupar mitjançant aquest decret l'accessibilitat, cal tenir en compte que la mateixa Llei 8/2017, en la disposició addicional primera, estableix el següent:

Disposició addicional primera
Normativa d'aplicació

Sens perjudici del corresponent desplegament reglamentari són aplicables les condicions d'accessibilitat que estableix la normativa següent:

- a) El Codi tècnic de l'edificació, aprovat pel Reial decret 314/2006, de 17 de març, i modificat pel Reial decret 173/2010, de 19 de febrer, en matèria d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat, i les modificacions posteriors corresponents, entre les quals hi ha l'adequació efectiva de les condicions d'accessibilitat en edificis existents i de nova construcció.
- b) L'Ordre VIV/561/2010, d'1 de febrer, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques de l'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i utilització dels espais públics urbanitzats.
- c) El Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat.

En conseqüència, aquest decret té un àmbit determinat: pot regular aquelles matèries regulades per la normativa bàsica estatal, sempre que millorin les condicions establertes per aquestes normes (així ho assenyalava la disposició addicional esmentada quan disposa «Sense perjudici del corresponent desplegament reglamentari»; o bé pot regular matèries no previstes en la normativa bàsica estatal i sí previstes en la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears; i també pot regular matèries previstes en la normativa estatal, però que no tenen caràcter bàsic.

Per tant, els preceptes d'aquest Decret que estableixen condicions i requisits tècnics suposen millores en relació amb les disposicions de caràcter bàsic, o bé regulen matèries sobre les quals o no hi ha normativa bàsica estatal, així mateix regulen aspectes que l'Estat ha regulat però no tenen caràcter bàsic.

Com a exemples, en matèria d'edificis i espais d'ús públic urbanitzats (articles 4 i 5) es fa una remissió a la normativa bàsica estatal, si bé s'introdueixen algunes millores respecte d'aquesta normativa bàsica; en matèria de accessibilitat universal en els espais naturals d'ús públic (articles 6, 7 i 8) es regula una matèria no prevista en la

legislació bàsica; i, en matèria d'oficines d'atenció al públic (articles 19 a 23), es regula una matèria ja regulada per l'Estat, però que no té caràcter bàsic.

En conseqüència, la regulació continguda en el Projecte de decret té la finalitat, com s'ha dit més amunt, de desplegar la Llei 8/2017 dins les condicions d'accessibilitat establertes en aquesta Llei —i que no són assolides per les normes bàsiques en relació amb l'accessibilitat elaborades per part de l'Estat com a condicions mínimes i referides a l'àmbit de les edificacions i d'urbanisme—, a la vegada que s'estableixen les estructures organitzatives per impulsar l'aplicació efectiva de la legislació vigent i per coordinar totes les actuacions de les administracions públiques de l'àmbit de les Illes Balears.

Per aquesta raó, el Projecte de decret inclou disposicions sobre condicions puntuals de l'accessibilitat que complementen el que disposen la Llei 8/2017 i la normativa bàsica estatal (en aquest supòsit, en millora els mínims bàsics). Com a complement, estableix terminis o calendaris per fer efectiu el compliment de les obligacions previstes en el conjunt de les normes vigents. D'aquesta forma es recullen les reivindicacions dels col·lectius de persones amb discapacitat.

En aquest sentint, el Projecte estableix les condicions:

- Dels espais d'ús públic, tant en l'àmbit dels edificis com dels espais urbanitzats en els espais naturals.
- De la reserva per a persones amb discapacitat d'aparcaments d'ús públic, habitatges, places en actes públics culturals, espectacles i de lleure.
- De les comunicacions i la transmissió d'informació, i de la senyalització universal.
- Dels serveis d'atenció al públic i en la prestació de serveis públics.

D'altra banda, el projecte reforça la consecució dels objectius de la Llei 8/2017, amb la regulació següent:

- A) Estableix les bases de l'atenció a la ciutadania i la col·laboració interadministrativa mitjançant oficines especialitzades en l'accessibilitat:
 - L'Oficina Autònoma d'Accessibilitat Universal, del Govern de les Illes Balears
 - Les oficines de promoció de l'accessibilitat universal, de l'àmbit insular o municipal.
- B) Organitza els òrgans de participació i col·laboració que han de ser impulsors de l'efectiva consecució de l'accessibilitat universal:
 - El Consell per a l'Accessibilitat, de l'àmbit de la CAIB.

- La Comissió Mixta d'Accessibilitat Universal, de les administracions públiques de les Illes Balears.
- La Comissió Interdepartamental d'Accessibilitat Universal, del Govern de les Illes Balears.

C) Regula reglamentàriament diversos aspectes en relació amb el règim sancionador.

I, finalment, el que és molt importat, en relació amb el que preveu la Llei 8/2017 respecte del Pla Autonòmic d'Accessibilitat Universal, com a instrument estratègic per a la consecució de l'efectiva accessibilitat universal, el projecte de decret identifica la participació i el seguiment del Pla per part dels òrgans abans esmentats, així com de l'Oficina Autonòmica d'Accessibilitat Universal.

3. Marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació amb l'ordenament estatal i europeu, i relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga

3.1. Marc normatiu en què s'insereix

En relació amb la normativa específica:

a) L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

L'Estatut d'autonomia disposa en l'article 12 que la comunitat autònoma fonamenta el dret a l'autogovern en els valors del respecte a la dignitat humana, la llibertat, la igualtat, la justícia, la pau i els drets humans, i reafirma els drets fonamentals que emanen, entre d'altres, de la Constitució, com ara la promoció de la igualtat entre la ciutadania.

Així, l'article 16 de l'Estatut inclou la no-discriminació i els drets de les persones dependents i de les seves famílies a la igualtat d'oportunitats, a la participació i protecció, i a la integració i a l'accessibilitat universal, en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa i econòmica, com un dels eixos centrals de l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears. I en aquest sentit, el darrer apartat d'aquest article recull el mandat a les administracions públiques de promoure les condicions necessàries perquè els drets socials de la ciutadania de les Illes Balears i dels grups i els col·lectius en què s'integren siguin objecte d'una aplicació real i efectiva.

A més, l'article 19.2 de l'Estatut estableix un mandat a les administracions públiques de les Illes Balears, que han de procurar a les persones dependents la seva integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant

mesures d'acció positiva, i han de garantir l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, els edificis i els serveis públics.

D'altra banda, l'article 30 de l'Estatut d'autonomia atorga a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en diferents matèries, algunes de les quals estan relacionades d'una manera transversal amb l'accessibilitat universal objecte d'aquesta llei: l'urbanisme i l'habitatge (apartat 3r), el transport per ferrocarril i carreteres (apartat 5è), el transport marítim entre ports o punts de les Illes Balears (apartat 6è), la tercera edat (apartat 14è), les polítiques de protecció i suport a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials (apartat 15è), i la defensa dels consumidors i usuaris (apartat 47è).

b) La Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears.

c) La normativa estatal en matèria de drets de les persones amb discapacitat, especialment respecte de l'eliminació de les barreres arquitectòniques, és a dir:

- El Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social.
- El Reial decret 505/2007, de 20 d'abril, pel qual s'aproven les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i la utilització dels espais públics i edificacions.
- El Reial decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi tècnic de l'edificació.
- L'Ordre VIV/561/2010, d'1 de febrer, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats.

d) La Decisió d'execució (UE) 2018/1523 de la Comissió, d'11 d'octubre de 2018, per la qual s'estableix un model de declaració d'accessibilitat de conformitat amb la Directiva (UE) 2016/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 d'octubre, sobre l'accessibilitat dels llocs web i les aplicacions per a dispositius mòbils dels organismes del sector públic.

En relació amb la normativa que afecta el procediment d'elaboració de projectes de reglaments:

- a)* La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (articles 53 a 62).
- b)* La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (articles 127 a 133).
- c)* La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, en relació amb l'informe de l'impacte de gènere (article 5.3).

- d) La Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses (disposició addicional desena), en relació amb la inclusió, en la memòria d'anàlisi de l'impacte, de l'impacte de la norma sobre la família.
- e) La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, en relació amb la memòria de l'impacte de la norma sobre la infància i l'adolescència (article 22 *quinquies*), respecte de la inclusió, en la memòria d'anàlisi de l'impacte, de l'impacte de la norma en la infància i en l'adolescència.
- f) La Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia (article 32), en relació amb l'avaluació de l'impacte sobre orientació sexual i identitat de gènere en el desenvolupament de les seves competències, per garantir la integració del principi d'igualtat i no-discriminació de les persones LGTBI.
- g) La Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (article 7), quant a transparència en relació amb el procediment d'elaboració normativa.

3.2. Relació de disposicions afectades i taula de vigències sobre la mateixa matèria

Respecte de les normes afectades pel Projecte de decret, s'estableix la derogació parcial del Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques (que ja ha estat parcialment derogat per la Llei 8/2017), en concret:

- El Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de Barreres Arquitectòniques, del títol II del Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques.
- L'article 34 «Estacionament de vehicles i concessió de targetes per a persones amb problemes greus de mobilitat» del capítol III del títol I de «Barreres arquitectòniques en els mitjans de transport»

D'aquesta manera, resten únicament com a preceptes vigents del Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, els articles 28 a 33 del capítol III del títol I, tenint en compte el que disposa la disposició derogatòria primera de la Llei 8/2017; és a dir, restaran vigents aquests preceptes en tot allò que no s'oposi al Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat.

4. Adequació a l'ordre de distribució de competències

L'article 58 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que corresponen al Govern l'exercici i la potestat reglamentària sobre les competències atribuïdes a la Comunitat Autònoma.

El Govern de les Illes Balears està habilitat per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al compliment i l'execució de la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears.

D'altra banda, el Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, mitjançant la Direcció General de Drets i Diversitat, la competència material respecte de l'impuls del compliment de la legislació i la normativa en matèria d'accessibilitat universal.

Cal tenir en compte que aquest Decret també atribueix les competències següents:

- la competència en matèria d'atenció i suport a persones amb discapacitat, a la Conselleria d'Afers Socials i Esports;
- la competència respecte de la supressió de barreres arquitectòniques en els mitjans de transport públic de viatgers per carretera i ferrocarril, la supressió de barreres arquitectòniques i el foment de la regeneració i renovació d'àrees urbanes i espais públics, a la Conselleria de Mobilitat i Habitatge,
- i la competència relativa a la conservació i la gestió d'espais naturals i a la planificació general de l'ordenació territorial i urbanística, a la Conselleria de Medi Ambient i Territori.

Aquesta circumstància justifica l'inici del procediment normatiu acordat entre les quatre conselleries, i la col·laboració de totes amb l'òrgan responsable de la tramitació de l'expedient.

D'altra banda, es respecten les competències locals, entre d'altres, les matèries concurrents amb relació a la regulació urbanística.

5. Anàlisi dels impactes

5.1. Impacte econòmic i social sobre sectors i col·lectius

Tal com s'ha esmentat en l'apartat 2 d'aquesta Memòria, les obligacions que poden afectar els sectors econòmics i la ciutadania en general en relació amb l'accessibilitat són vigents abans de l'entrada en vigor del Projecte de decret i afecten majoritàriament actuacions relacionades amb obres noves.

En conseqüència, no es considera que les condicions complementàries que pugui establir aquest Projecte de decret tinguin impacte econòmic rellevant respecte de la, ja vigent, llei; amb independència de la seva rellevància com a condicions que clarifiquin i homogeneïtzin els termes en què s'ha de materialitzar l'accessibilitat.

En relació amb l'impacte social del decret, d'acord amb les dades del Centre Base de la Direcció General de Serveis Socials de la Conselleria d'Afers Socials i Esports corresponents a l'any 2019, a les Illes Balears hi ha 55.377 persones amb un percentatge de discapacitat igual o superior al 33% (44.749 a Mallorca, 4.773 a Menorca, 5.585 a Eivissa i 270 a l'illa de Formentera) que es veuran afavorides pel Projecte de decret.

Per altra banda, l'atenció del Projecte de decret respecte de les diverses discapacitats pot beneficiar les 37.795 persones que presenten discapacitat física, les 11.790 amb discapacitat intel·lectual, les 12.361 amb discapacitat mental, les 6.374 amb discapacitat visual i les 3.718 amb discapacitat auditiva de les Illes Balears.

Així mateix, cal destacar que l'accessibilitat afavoreix, indirectament, també altres persones sense declaració de discapacitat, però que tenen dificultats de desplaçaments o altres mancances, com ara persones majors, persones amb discapacitats «temporals», etc.

5.2. Impacte pressupostari: cost i finançament

En relació amb les obligacions de les administracions autonòmiques respecte de l'adequació dels espais públics i els edificis de la seva titularitat, cal considerar, com en el supòsit dels sectors socials, que es tracta de les obligacions que són vigents abans de l'entrada en vigor del Projecte de decret. En conseqüència, no es considera que les condicions complementàries que pugui establir aquest Projecte de decret tinguin impacte econòmic rellevant; amb independència de la regulació que el Projecte de decret fa respecte del percentatge de pressupost destinat anualment a l'aplicació de la normativa sobre accessibilitat, com a element de planificació per a l'aplicació efectiva de la legislació vigent.

En relació amb la creació de l'Oficina Autonòmica d'Accessibilitat Universal, del Govern de les Illes Balears, i la consecució de les seves funcions, de la necessària existència d'un director (funcionari de carrera del grup A1, d'acord amb l'apartat 3 de l'article 27) i d'altre personal de suport, per a les funcions previstes a l'article 28 del projecte de decret, així com del mobiliari i material d'oficina necessaris; el pressupost inicial estimat de 149.683,90 euros, que aniria a càrrec del pressupost de l'any 2021 vinculat a la Direcció General de Drets i Diversitat, de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat.

En relació amb el previst en els pressuposts de les inversions de les entitats locals, d'acord amb l'article 5 del Projecte de decret les entitats locals han d'establir en els seus pressuposts anuals, de manera específica i diferenciada, les consignacions necessàries per a les adaptacions progressives corresponents dels espais existents urbanitzats, edificacions i serveis d'ús públic i han de destinar a aquestes actuacions, obligatòriament, el 4% de totes les despeses d'inversió.

D'acord amb les dades dels pressuposts dels ajuntaments de les Illes Balears per a l'any 2020 la destinació, com a mínim, del 4% del total de la inversió que preveu la disposició suposa el 0,31% del total del capítol d'inversions, totalment assumible per part de les ajuntaments, que suposa un total de 3.180.562 euros.

Afegit a la inversió dels ajuntaments (3.180.562 euros), de les mancomunitats (89.4856 euros) i del consells insulars (4.360.659 euros), el 4% esmentat pot suposar una inversió de 7.630.707 d'euros a l'any en l'accessibilitat dels espais existents urbanitzats, edificacions i serveis d'ús públic.

5.3. Anàlisi d'impacte normatiu per càrregues administratives

L'Acord del Consell de Govern de 16 de març de 2012 determina el contingut i el sistema d'elaboració de l'estudi de càrregues administratives i el sistema d'elaboració de l'estudi. Les càrregues administratives són les que la normativa imposa tant a les empreses com a altres entitats o als ciutadans, especialment en relació amb la tramitació dels procediments administratius.

La regulació que es proposa en el Projecte de decret no estableix procediments administratius, en el sentit de fixar procediments adreçats als ciutadans i a les empreses que els impliquin càrregues administratives; és a dir, el Projecte de decret no inclou cap nou procediment administratiu que afecti els interessats. Ni tan sols en el supòsit de la tramitació de les targetes d'estacionament dispensades pels ajuntaments que ja existeix en l'actualitat.

Per tant, entenem que no cal fer la valoració de les càrregues administratives respecte de la regulació esmentada, perquè aquesta regulació no suposa que se n'estableixin o incrementin.

5.4. Informe sobre impacte de gènere

En data de 15 de setembre de 2020, l'Institut Balear de la Dona va emetre el seu informe preceptiu i assenyalà que no es detectava cap situació de desigualtat per qüestió de gènere i que en els òrgans col·legiats es respectava el principi de composició paritària.

5.5. Avaluació d'impacte de la norma en la família, la infància i l'adolescència, i sobre orientació sexual i identitat de gènere

Quant a l'avaluació de l'impacte de la norma, com a conseqüència del que preveu la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, la Direcció General d'Atenció a la Dependència, ha informat del següent:

La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, d'acord amb l'article 5, punt 1.n), ha de garantir l'accessibilitat universal de les persones menors d'edat amb diversitat funcional i els ajusts raonables, així com la seva inclusió i participació plenes i efectives. Així mateix, les administracions públiques han de tenir particularment en consideració l'adequada regulació i supervisió dels espais, centres i serveis en què romanguin habitualment persones menors d'edat, pel que fa a les condicions fisicoambientals, higienicosanitàries, d'accessibilitat i disseny universals i de recursos humans, així com als projectes educatius inclusius, a la participació de les persones menors d'edat i a altres condicions que contribueixin a assegurar els seus drets. A més, aquesta Llei exposa en l'article 36 el dret d'atenció primerenca.

D'acord amb les competències atorgades a la Conselleria d'Afers Socials i Esports trobam l'atenció primerenca i la valoració de discapacitat i la dependència. L'atenció primerenca pretén la promoció de l'autonomia i la inclusió de l'infant dins el seu entorn social sustentant aquesta activitat segons del Decret 85/2010, de 25 de juny, pel qual es regula la xarxa pública i concertada d'atenció primerenca en l'àmbit dels serveis socials de les Illes Balears.

La Classificació Internacional de la Funcionalitat (CIF, 2001) fa referència a totes les funcions corporals, activitats i participació; de manera similar, discapacitat engloba les deficiències, limitacions en l'activitat o restriccions en la participació. La CIF també enumera factors ambientals que interactuen amb tots aquests constructes. Per tant, la classificació permet als seus usuaris elaborar un perfil de grau d'utilitat sobre el funcionament, la discapacitat i la salut de l'individu en diversos dominis, i aquest fet promou la necessitat del Projecte de decret que es proposa.

La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament, té l'objectiu de protegir els menors d'edat a través de la tutela administrativa i ha incorporat la modificació d'altres articles, la majoria dels quals connexos amb aquesta matèria. D'altra banda, la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, a l'àmbit de l'accessibilitat preveu, d'acord amb l'article 15, facilitar l'adaptació de l'habitatge real o el canvi a una altra propietat protegida que compleixi les condicions d'accessibilitat adequades a la discapacitat sobrevinguda que afecti un membre de la seva família nombrosa quan l'actual no es produeixi.

Per tant, aquest Projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears desenvolupa una tasca pendent que no va en detriment de la normativa i en tot cas la complementa.

Finalment, la Direcció General conclou:

El Projecte de decret no regula prestacions que tenguin per objecte la família, motiu pel qual el seu impacte sobre aquestes serà sempre indirecte. La família es veurà beneficiada indirectament pel desenvolupament en la autonomia i l'accessibilitat de les persones amb discapacitat.

Així, incideixen de manera positiva en les famílies, per a les quals suposa una gran càrrega l'atenció en situació de dependència o discapacitat reconeguda. Aquesta incidència ho és en un

doble sentit, atès que, d'una banda, la prestació dels serveis s'encamina a augmentar l'autonomia personal del col·lectiu amb discapacitat, la qual cosa incideix de manera positiva en les relacions amb la família. I, d'altra banda, el fet de gaudir d'una atenció professional, ja sigui a temps complet o parcial, suposa un descans per a l'entorn familiar.

En relació amb la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, la Direcció General d'Atenció a la Dependència ha fet un informe, d'acord amb la guia metodològica per a l'emissió dels informes d'impacte sobre la infància i l'adolescència, basat en la guia elaborada per UNICEF, que recull l'anàlisi següent:

S'ha de ressenyar que l'àmbit d'aplicació del projecte normatiu és la regulació de l'accessibilitat que afecta els infants amb dificultats en el desenvolupament o amb discapacitat. La Llei 4/2009, de serveis socials, preveu l'atenció prioritària, entre d'altres, per a les situacions de vulnerabilitat dels infants i adolescents. I la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, preveu, dins les mesures tècniques en matèria de serveis socials, que el Govern ha de garantir la cobertura dels serveis de promoció de l'autonomia adreçats als infants.

[...]

El projecte de Decret incideix en els drets dels infants en situació de discapacitat pel que fa a l'accés als serveis de promoció de l'autonomia personal, impacte que hem de considerar positiu per als infants en el sentit que podran accedir a una prestació no prevista fins ara i que els beneficia en el seu desenvolupament personal.

Finalment, la Direcció General conclou:

Es valora que el Projecte de decret que es tramita tindrà un impacte positiu en la infància i l'adolescència, ja que permet accedir als serveis, a les activitats d'educació formal i no formal, i a les activitats de socialització en general amb major garantia i sense discriminació. A més a més, amb aquesta Proposta de decret es fa efectiva la regulació de l'accessibilitat en els espais públics de les Illes Balears.

En relació amb l'impacte social del decret, en especial sobre els col·lectius d'infants i adolescents, d'acord amb les dades estadístiques, pot afectar favorablement 803 menors de 6 anys amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% i 2.800 nins i nines d'entre 7 i 17 anys amb discapacitat.

En relació amb la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia, cal dir que, atès el contingut del Projecte de decret, és inexistent l'impacte en aquest sentit i no fa falta fer-ne cap avaluació.

6. Aportacions i reflex en el text de la proposta: anàlisi i valoració resumida de les al·legacions i els informes emesos i el seu reflex en el text

En data 21 de juliol de 2020¹ la Direcció General de Drets i Diversitat va emetre un informe en relació amb el tràmit d'audiència i participació referent al Projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears i es fixà un termini d'audiència i d'informació pública fins dia 5 de setembre de 2020.

Pel que fa a les administracions, l'audiència va incloure les conselleries del Govern, el Servei de Salut de les Illes Balears (IBSALUT), l'Institut Balear de la Natura (IBANAT), els consells insulars, l'Ajuntament de Palma, la FELIB —com a organització representativa de tots els ajuntaments— i la Delegació del Govern de les Illes Balears, com també l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears.

A l'efecte de la participació de les entitats relacionades amb l'objecte del Projecte de decret, directament o per mitjà de les entitats que els agrupin o els representin reconegudes per llei, es va donar tràmit d'audiència a 9 entitats de persones amb discapacitat i persones majors, a 6 entitats empresarials i a 18 col·legis professionals, com també al Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de Barreres Arquitectòniques i al Consell Assessor de Consum.

En relació amb la difusió i participació respecte del Projecte de decret, consten 129 visites al Portal de Participació i 291 al web de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, així com la realització de dues al·legacions de forma telemàtica.

En total es presentaren 28 escrits de suggeriments o d'al·legacions per part d'administracions, entitats o particulars.

Una vegada valorades les propostes, s'ha elaborat un segon Projecte de decret, de data 21 de desembre de 2020, que, en relació amb el projecte anterior, presenta, com a modificacions més destacades, les següents:

- Modificació de qualque definició de l'article 3.
- Modificació de diversos articles del capítol I d'«Edificis i espais d'ús públic».
- Nous articles 9 a 14 del capítol III en relació amb les reserves d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- Nous articles 24 a 28 en relació amb les oficines d'atenció al públic.
- Modificació de l'article 31 en relació amb atenció al públic.
- Nou capítol III d'«Accés a llocs web i a aplicacions de dispositius mòbils en l'àmbit de les administracions públiques».
- Modificacions del títol VI de «Règim sancionador».
- Nous annexos (1) en relació amb les Característiques de la targeta d'aparcament reservat i (2) amb la Llista de la normativa estatal respecte de l'accessibilitat.

De les propostes presentades s'ha considerat la proposta que han presentat tant l'Ajuntament de Palma com el Col·legi d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques, en el

sentit que s'expliqui en l'exposició de motius quina és la normativa bàsica aplicable i en un annex (2) es determini aquesta normativa i els aspectes que inclou.

Per altra banda, en el tràmit d'al·legacions tant entitats públiques com entitats privades al·leguen la necessitat de regular amb més detall el règim sancionador. En aquest sentit, cal considerar que la regulació que fa la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, és prou detallada, si bé s'ha considerat adient, per garantir una major seguretat jurídica, introduir en el projecte actual diversos articles relatius a dues qüestions:

- Introduir especificacions a qualque de les infraccions, per tal de contribuir a una millor identificació de les conductes constitutives d'infracció, tal com preveu, amb caràcter general, l'article 27.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
- Determinar els òrgans competents per a la tramitació dels procediments sancionadors i, si escau, la imposició de sancions.

En relació amb la primera de les qüestions, és a dir, la possibilitat de concretar les infraccions establertes en la Llei 8/2017, mitjançant la redacció del text del Decret que la desenvoluparà, cal assenyalar el següent:

L'anàlisi de la qüestió assenyalada a l'encapçalament deriva de la possibilitat que atorga l'article 27.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, el qual literalment disposa: «Les disposicions reglamentàries de desplegament poden introduir especificacions o graduacions al quadre de les infraccions o sancions establertes legalment que, sense constituir noves infraccions o sancions, ni alterar la naturalesa o els límits de les que la Llei preveu, contribueixin a identificar de manera més correcta les conductes o a determinar amb més precisió les sancions corresponents.»

El precepte transcrit s'ha de posar necessàriament en relació amb el que disposa l'article 51 apartat e) de la Llei 8/2017, el qual disposa que tenen la consideració d'infraccions lleus, entre d'altres, «e) L'incompliment dels deures i de les obligacions formals i materials que preveu aquesta Llei, sempre que no tingui el caràcter d'infracció greu o molt greu.»

En conseqüència, s'introdueixen alguns preceptes amb la finalitat de concretar aquesta infracció relativa a la vulneració d'obligacions formals i materials previstes a la Llei 8/2017.

En relació amb la segona de les qüestions, s'especifiquen clarament quines són les administracions competents per exercir la potestat sancionadora i quins són els òrgans competents de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

7. Referència al procediment d'elaboració normativa

En data de 8 de maig de 2020, es va dictar una Resolució de la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat; de la consellera d'Afers Socials i Cooperació; del conseller de Mobilitat i Habitatge, i del conseller de Medi Ambient i Territori per la qual s'ordenava l'inici del procediment d'elaboració del Decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears.

En el procediment d'elaboració de la norma consta la realització, amb anterioritat a l'inici del procediment, de la consulta pública prèvia, d'acord amb el que indica l'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears; la qual s'ha duit a terme entre els dies 5 i 26 d'octubre de 2018. Tot i que no hi consta cap al·legació respecte de la consulta prèvia.

Entre juliol i setembre de 2020 es va dur a terme la primera fase d'audiència i d'informació pública, amb l'extensió esmentada en l'apartat 6 d'aquest informe. Una vegada analitzats els suggeriments presentats, s'ha considerat adient modificar el Projecte de decret i afavorir una segona audiència, en la mateixa extensió de la primera, a la primera audiència, així com una segona informació pública general.

En resum, el procediment de tramitació s'ha de desenvolupar d'acord amb la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, per la qual cosa s'aniran afegit a les futures versions d'aquesta Memòria les dades més destacables en aquest sentit.

D'altra banda, d'acord amb l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, es publica la informació sobre els informes i les memòries essencials de l'expedient del procediment en el Portal de Transparència de la CAIB.

8. Avaluació del compliment dels principis de bona regulació

L'article 49 de la Llei 1/2019 estableix el principi de bona regulació i preveu que, en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern ha d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació.

En un sentit similar, l'article 129 de la Llei 39/2015 estableix els principis de bona regulació.

En conseqüència, una vegada analitzat el contingut del Projecte de decret, cal informar sobre l'adequació als principis següents:

- En relació amb el principi de necessitat, l'interès general demana garantir l'autonomia plena de les persones i el dret d'igualtat d'oportunitats de totes les persones.

- Pel que fa al principi d'eficàcia, la norma es basa en la clara identificació dels seus objectius, que apunten a regular l'accessibilitat com a conjunt de condicions de comprensibilitat i usabilitat que han de complir l'entorn, els espais, els edificis, els serveis, els mitjans de transport, els processos, els productes, els instruments, els aparells, les eines, els dispositius, els mecanismes i elements anàlegs, perquè totes les persones puguin fer-ne ús amb seguretat i comoditat i de la manera més autònoma possible.
- En relació amb el principi de proporcionalitat, les obligacions imposades per la norma son imprescindibles per assolir l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats, sense que sigui possible assolir-lo mitjançant mesures menys restrictives o mitjançant simples actes administratius.
- El principi de seguretat jurídica queda salvaguardat, atès que aquest Projecte de decret s'insereix plenament i sense contradiccions en l'ordenament jurídic, tant dins la normativa bàsica estatal de mínims, com dins la normativa autonòmica i, concretament, en la normativa en matèria d'accessibilitat universal. En aquest sentit, aquest Projecte de decret suposa un avanç important en la consecució d'un marc normatiu sòlid, predictable i coherent, a la vegada que integrat i unitari, per tal de garantir l'accessibilitat universal als espais públics.
- Així mateix, el principi de transparència es garanteix amb els tràmits d'audiència i d'informació pública que preveu l'article 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

Palma, 22 de desembre de 2020

El director general de Drets i Diversitat

Pau Morlà Florit